

RAPPORT

Samrådsunderlag Gång- och cykelväg Östra Laggarberg – Vävland, väg 648

Timrå kommun, Västernorrlands län
14-05-2025

Trafikverket

Postadress: Box 810, 781 28 Borlänge

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Dokumenttitel: SAMRÅDSUNDERLAG - GC-väg Östra Laggarberg - Västmanland, v648

Författare: Trafikverket

Dokumentdatum: 2025-05-14

Ärendenummer: TÄHS-2025-000139

Åtgärdsnummer: SSP131520

Uppdragsnummer: 189836

Version: 1.0

Kontaktperson: Sara Gidlund

Innehåll

1 Sammanfattning	5
2 Inledning	6
2.1 Bakgrund	6
2.2 Beskrivning av projektet.....	7
2.3 Ändamål och projektmål	7
3 Avgränsningar	8
3.1 Utrednings- och influensområde	8
3.2 Tid	9
4 Förutsättningarna i utrednings- och influensområdet.....	10
4.1 Kommunala planer	10
4.2 Landskap.....	11
4.3 Väg och Trafik	12
4.3.1 Befintlig bebyggelse och verksamheter.....	12
4.3.2 Vägstandard, trafikflöden och hastighet.....	12
4.3.3 Bro (22-316-1) över Märlobäcken vid Hamsta.....	13
4.4 Ledningar och belysning	13
4.5 Brunnar	14
4.6 Markavvattningsföretag	15
4.7 Skyddade områden	16
4.7.1 Riksintressen	16
4.7.2 Jord- och skogsbruk	16
4.7.3 Strandskyddsområde	17
4.7.4 Övriga skyddade områden.....	17
4.8 Naturmiljö	18
4.9 Vattenmiljö.....	19
4.10 Kulturmiljö.....	20
4.11 Förorenade områden	21
4.12 Rennäring.....	22
4.13 Rekreation och friluftsliv.....	22
4.14 Geoteknik	23

5 Projektets lokalisering, utformning, effekter och konsekvenser	26
5.1 Projektets lokalisering och utformning	26
5.2 De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper	27
5.2.1 Trafik, befolkning och bebyggelse	27
5.2.2 Markanvändning och intrång på fastigheter	27
5.2.3 Riksentressen	28
5.2.4 Jord- och skogsbruk	28
5.2.5 Naturmiljö	28
5.2.6 Vattenmiljö	28
5.2.7 Kulturmiljö	29
5.2.8 Förorenade områden	30
5.2.9 Rennäring	30
5.2.10 Människors hälsa	31
5.2.11 Rekreation och friluftsliv	31
5.2.12 Miljökvalitetsnormer	31
6 Åtgärder	32
7 Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan	33
8 Fortsatt arbete	34
8.1 Planläggning	34
8.2 Viktiga frågeställningar	34
9 Källor	35

1 Sammanfattning

Trafikverket planerar för en ny friliggande gång- och cykelväg (GC-väg) längs med väg 648 mellan Vävlandsvägen och Västra Laggarbergsvägen i syfte att förbättra trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter som i nuläget hänvisas till den befintliga bilvägen som har en hastighetsbegränsning på 70 km/h.

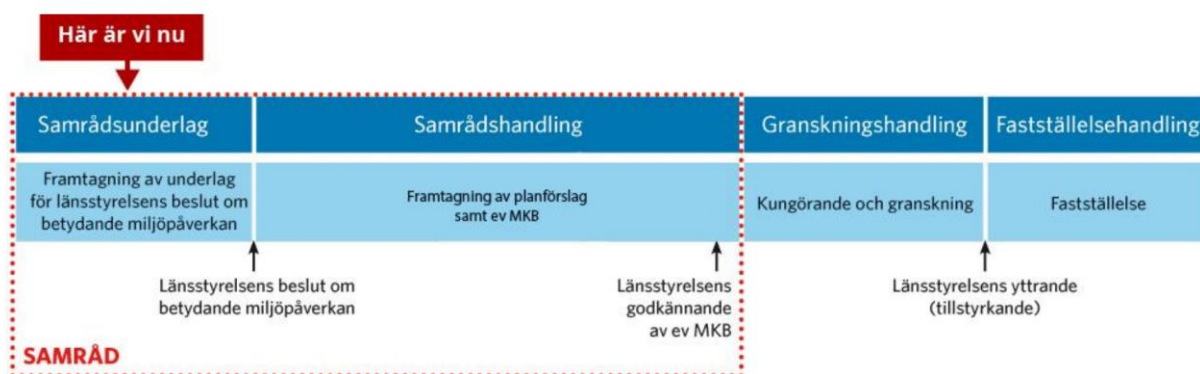
Längs med väg 648 finns mycket jordbruksmark som enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är av nationell betydelse. Inom utredningsområdet finns även tre vattendrag som omfattas av strandskydd. Märlobäcken i södra delen av utredningsområdet är av Länsstyrelsen klassat som naturvårdsobjekt med högt naturvärde. Inom utredningsområdet finns ett fornlämningsområde benämnt Högens gamla tomt som kommer att påverkas, vilket kommer utredas vidare i samråd med Länsstyrelsen Västernorrland enligt kulturmiljölagen.

Trafikverket bedömer att den östra sidan av väg 648 är den mest lämpliga sidan att anlägga en friliggande GC-väg då färre antal jordbruksblock blir påverkade samt att intrånget på tomtmarker begränsas. GC-vägens utformning kommer att anpassas utefter fornlämningsområdet benämnt Högens gamla tomt.

Trafikverket bedömer att projektet ej antas medföra betydande miljöpåverkan.

2 Inledning

Ett vägprojekt ska planeras enligt en särskild planläggningsprocess som styrs av lagar och som slutligen leder fram till en vägplan, se Figur 1 för översikt planläggningsprocessen.

Figur 1. Planläggningsprocessen

I början av planläggningen tar vi fram ett underlag som beskriver hur projektet kan påverka miljön. Underlaget ligger till grund för länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Innan länsstyrelsen prövar om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska enskilda som kan antas bli särskilt berörda få möjlighet att yttra sig.

Samråd är viktigt under hela planläggningen. Det innebär att Trafikverket utbyter information med och inhämtar synpunkter från bland annat andra myndigheter, organisationer, enskilda och allmänhet som berörs. Synpunkterna som kommer in under samråd sammanställs i en samrådsredogörelse.

2.1 Bakgrund

Timrå kommun, Region Västernorrland och Trafikverket har noterat ett behov av en gång- och cykelväg (GC-väg) längs med väg 648 Östra Laggarbergsvägen i Timrå, Västernorrland. Väg 648 och väg 631 kopplar båda ihop Timrå centrum och Timrådalen med Laggarbergs skola. I och med att väg 648 är en viktig skolväg har Timrå kommun lyft upp brister för oskyddade trafikanter, såsom gående och cyklister längs med väg 648 då vägen är smal och konflikter uppstår mellan skyddade och oskyddade trafikanter. En Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) "Tillgänglighets- och säkerhetsbrist väg 648 Timrå – Laggarberg" TRV 2017/64774, beskriver bristande trafiksäkerhet och tillgänglighet längs väg 631 och 648 mellan Kovland och Timrå.

2.2 Beskrivning av projektet

Mot denna bakgrund har Trafikverket beslutat att ta fram en vägplan som syftar till att anlägga en GC-väg längs med väg 648, mellan väg 631 och väg 647. Den nya GC-vägen ska anslutas till befintliga GC-vägar på Vävlandsvägen och Västra Laggårbergsvägen. Då Region Västernorrland har pekat ut sträckan som ett regionalt cykelstråk ska GC-vägen belysas.

Idag är det 70 km/h på väg 648 och i projektet kommer en hastighetsöversyn göras för att sänka gällande hastighet till 60 km/h i enlighet med förslag upptagna i ÅVS. I samråd med kollektivtrafikmyndigheten kommer behovet av busshållplatser längs med väg 648 ses över.

2.3 Ändamål och projektmål

Projektets ändamål är att åtgärden ska skapa en förbättrad trafiksituation för de oskyddade trafikanterna.

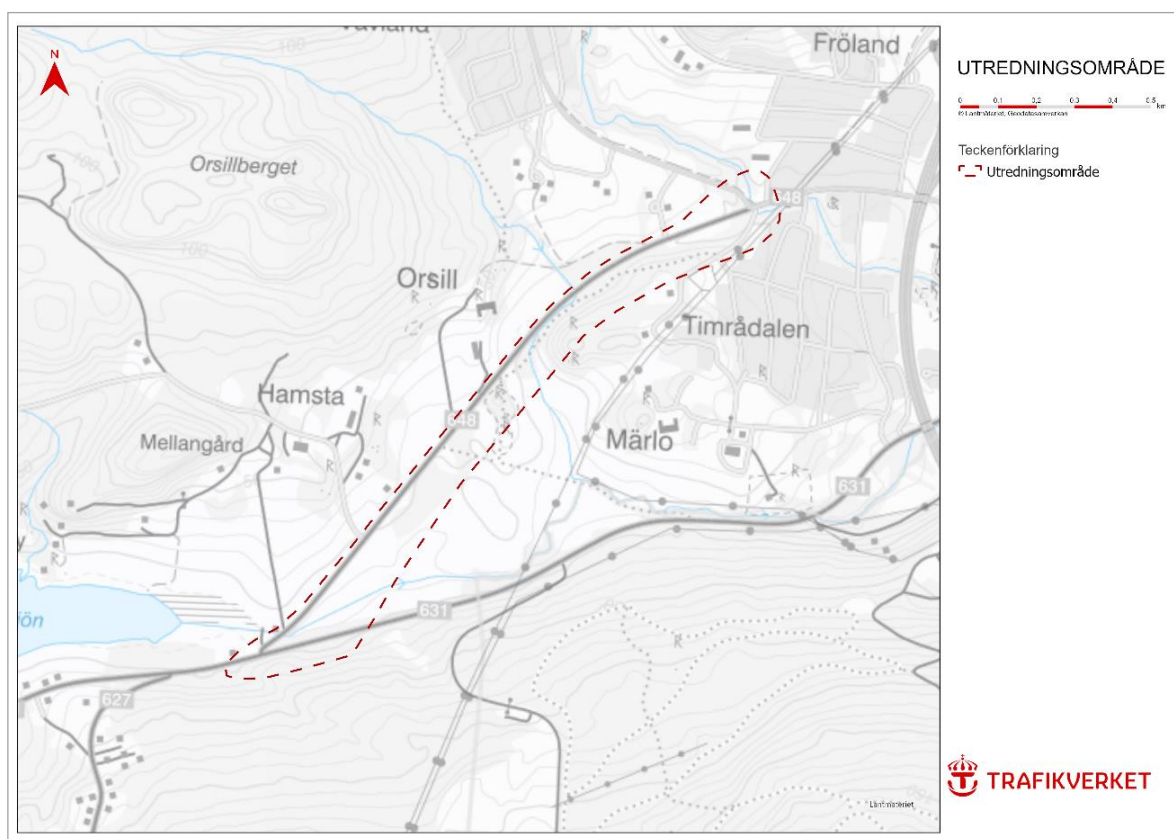
Projektets mål är följande:

- Göra barns skolvägar tryggare.
- Det ska vara säkert för oskyddade trafikanter att färdas längs väg 648.
- Det ska vara säkert för oskyddade trafikanter att passera väg 648 och det ska vara tydligt för bilister längs väg 648 var oskyddade trafikanter kan förväntas passera vägen.
- Bygga en GC-väg som är anpassad till det omgivande landskap och bebyggelse samt är inbjudande och trygg för dagligt användande.

3 Avgränsningar

3.1 Utrednings- och influensområde

Vägplanens utredningsområde framgår av Figur 2 och omfattar en cirka 1,7 km lång sträcka i huvudsak öster om väg 648. Tänkbara utformningar och åtgärder för GC-vägen ryms inom utredningsområdet och det är inom detta område som detaljerade förutsättningar studeras. Utredningsområdet innefattar även det huvudsakliga området för de ytor som kommer att krävas för byggskedet, exempelvis arbetsvägar och ytor för upplag. Det område där byggnationer kommer att genomföras är mindre än redovisat utredningsområde.

Figur 2. Utredningsområde för GC-väg Östra Laggårberg - Vävland, väg 648

Influensområdet är det område inom vilket miljöeffekter bedöms kunna uppkomma och är generellt större än utredningsområde. Inom projektet omfattas exempelvis bebyggelse längs vägen, områden med natur- och kulturvärden som kan påverkas samt recipienter av influensområdet.

Fortsatt utredningsarbete i vägplanprocessen kan mer detaljerat bedöma den förutsägbara påverkan på omgivningarna.

3.2 Tid

Vägplanen beräknas kunna lämnas in för fastställelse under hösten 2027. Efter att planen är fastställd tas bygghandling fram och upphandling av entreprenör påbörjas. Byggnationen av projektet bedöms kunna påbörjas under 2029 och byggtiden är planerad till en säsong.

4 Förutsättningarna i utrednings- och influensområdet

4.1 Kommunal planer

Aktuell översiktsplan för Timrå kommun, Översiktsplan 2035, antogs av kommunfullmäktige 2018-10-29. I översiktsplanen har kommunen pekat ut ett antal cykelvägar som är viktiga för att knyta ihop kommunens tätorter, exempelvis delen mellan Timrå centrum och Laggarberg, se Figur 3. Kommunen anger att många barn cyklar längs Östra Laggarbergsvägen på väg till skolan i Laggarberg.

Figur 3. Befintliga GC-vägar markerade i blått, föreslagna nya GC-vägar i ljusrött. Källa: Timrå kommun, Översiktsplan 2035.

Området och bebyggelsen längs Östra Laggarbergsvägen berörs inte av någon fördjupad översiktsplan eller några områdesbestämmelser. Däremot berörs den norra delen till viss del av en detaljplan, se akt 2262-P95/0327/1 och det är angivet i planbeskrivningen att området vid Vävlandsvägen och Östra Laggarbergsvägen bör kompletteras med säkra gångbanor och övergångsställen. Illustrationskartan visar en möjlighet till förlängning av den befintliga GC-vägen, se Figur 4.

Figur 4. Illustrationskarta från detaljplan över området kring Vävlandsvägen och Östra Lagggarbergsvägen där gula markeringar syftar på GC-vägar och passager, akt 2262-P95/0327/1

4.2 Landskap

Landskapet väster om Timrå centrum, och närområdet längs väg 648, utgörs av ett jordbrukslandskap med stor andel aktivt jordbruk, se översikt Figur 5. Den brukade marken ger ett öppet landskap med några mindre trädbevuxna områden, främst längs befintliga vägar. Jordbruksmarken omges av mer omfattande aktivt brukade skogsområden.

Bebyggelsen är relativt gles och utspridd i landskapet. En mer samlad bostadsbebyggelse återfinns i Timrådalen i öster. Mellan Timrådalen och väg 631 Västra Lagggarbergsvägen ligger Merlo slott.

I väster där väg 648 ansluter till väg 631 ligger Hamstasjön. Från Hamstasjön rinner Märlobäcken österut mot Timråviken och Klingerfjärden. Söder om Västra Lagggarbergsvägen finns ett större berg- och skogsområde. Genom landskapet i nord-sydlig riktning rinner även en icke namngiven bäck, från Tjärnmyran vid Lilla-Bandsjön med utlopp i Märlobäcken.

Figur 5: Översiktskarta områden kring väg 648.

4.3 Väg och Trafik

4.3.1 Befintlig bebyggelse och verksamheter

På stora delar av sträckan är bebyggelsen är relativt gles och utspridd men lokaliserad på den västra sidan av väg 648 med visst inslag av verksamheter såsom en loppis. Det finns större bostadsområden i närhet med projektets utredningsområde i Timrådalen där många skolbarn bor som har väg 648 som skolväg.

4.3.2 Vägstandard, trafikflöden och hastighet

Den aktuella sträckan längs med väg 648 har hastighetsbegränsning 70 km/h och har en vägbredd på 6,5 meter. Trafikmängden mättes senast 2013 då medeldygnstrafiken var cirka 1300 fordon/dygn (ÅDT¹), varav tunga fordon utgör nästan 100 fordon/dygn. Det finns inte någon mätning av antal gående, cyklister och mopeder längs med sträckan. Enligt Transportstyrelsens olycksdatabas STRADA har det inte inträffat några olyckor under de senaste tio åren.

¹ Årsdygnstrafik är ett medelvärde av trafikmängden under året, mäts i antal fordon per dygn.

4.3.3 Bro (22-316-1) över Märlobäcken vid Hamsta

I närhet till korsningen mellan väg 648 och väg 631 finns en befintlig platttribro som är byggd 1935. Bron är i nuläget smal och rymmer inte både trafik och GC-bana, se Figur 6. Bron har i dag bärighetsklass BK4.

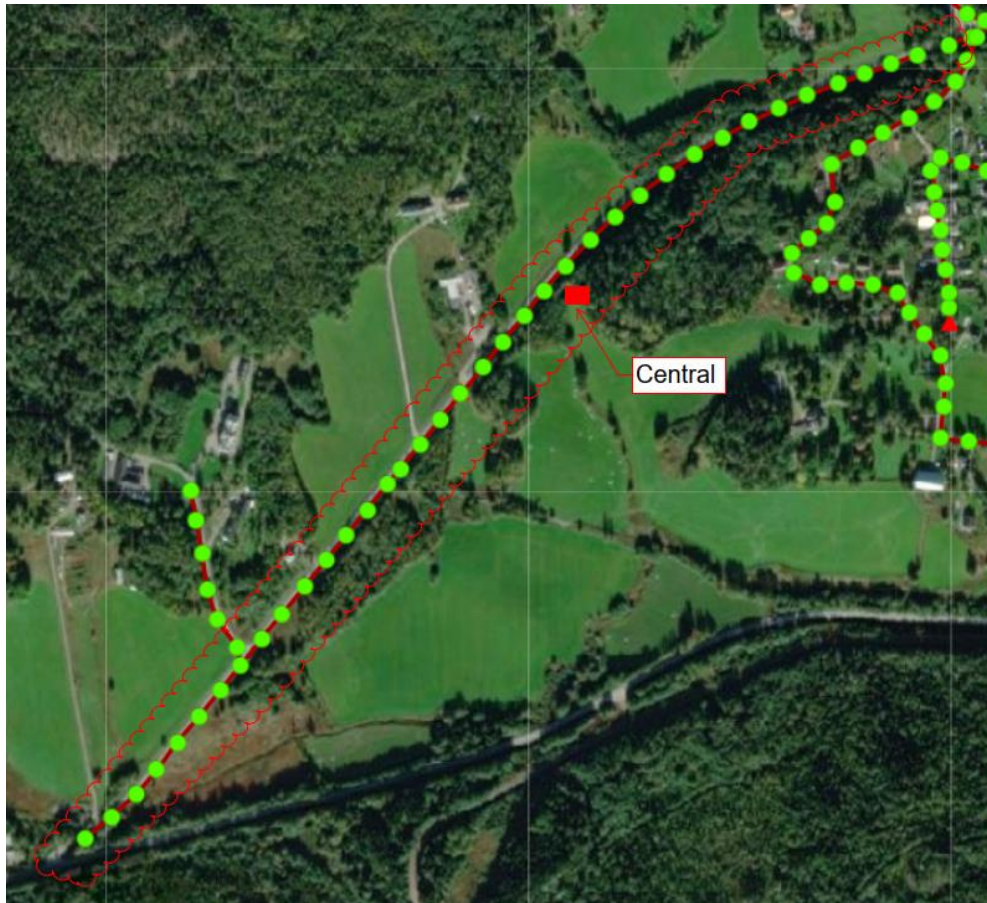

Figur 6. Bild över bro (22-316-1) över Märlobäcken tagen från Google Maps.

4.4 Ledningar och belysning

Under februari 2025 gjordes en inhämtning av underlag för befintliga ledningar inom och i anslutning till utredningsområdet via Ledningskollen. Främst finns det ledningar längs med och på bägge sidor av väg 648, dock förekommer det även vissa ledningar som korsar vägen. Alla ledningsägare kommer att bjudas in till samråd och ytterligare uttag från Ledningskollen kommer att göras i samband med fortsatt projektering.

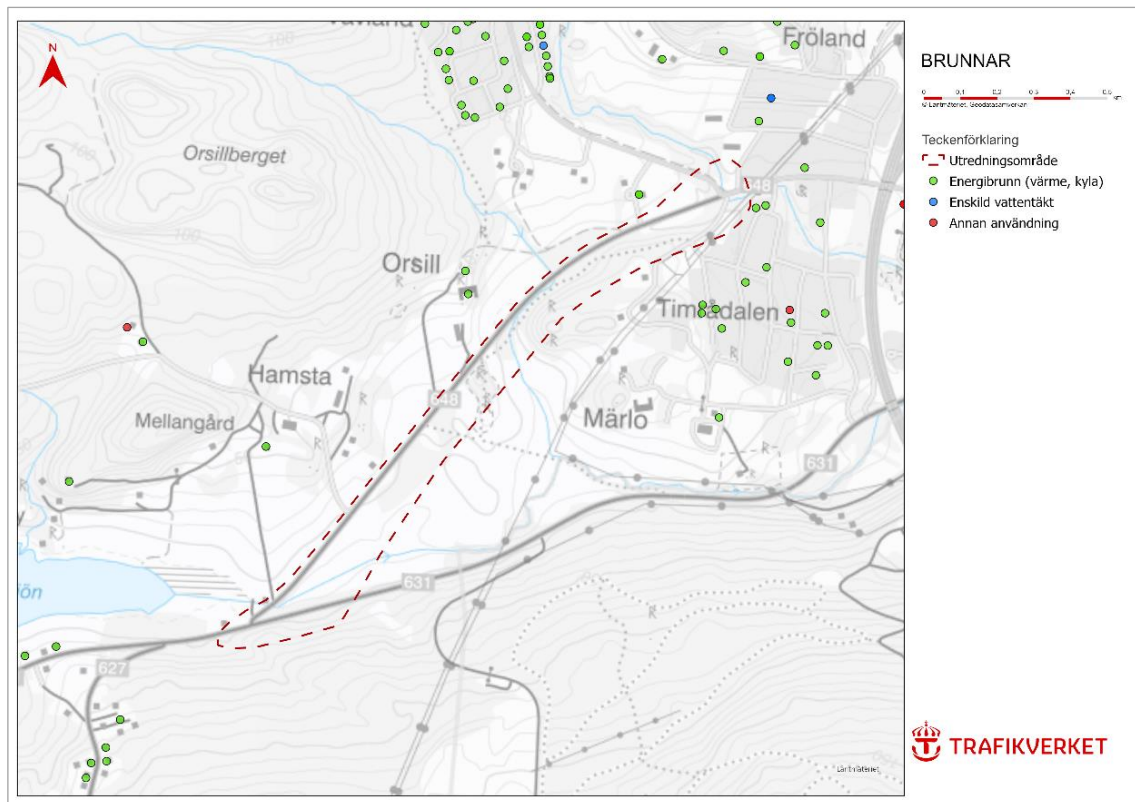
I dagsläget finns det vägbelysning längs med hela sträckan av väg 648, mellan väg 631 och väg 647, som Timrå kommun äger, se Figur 7.

Figur 7. Befintlig belysning

4.5 Brunnar

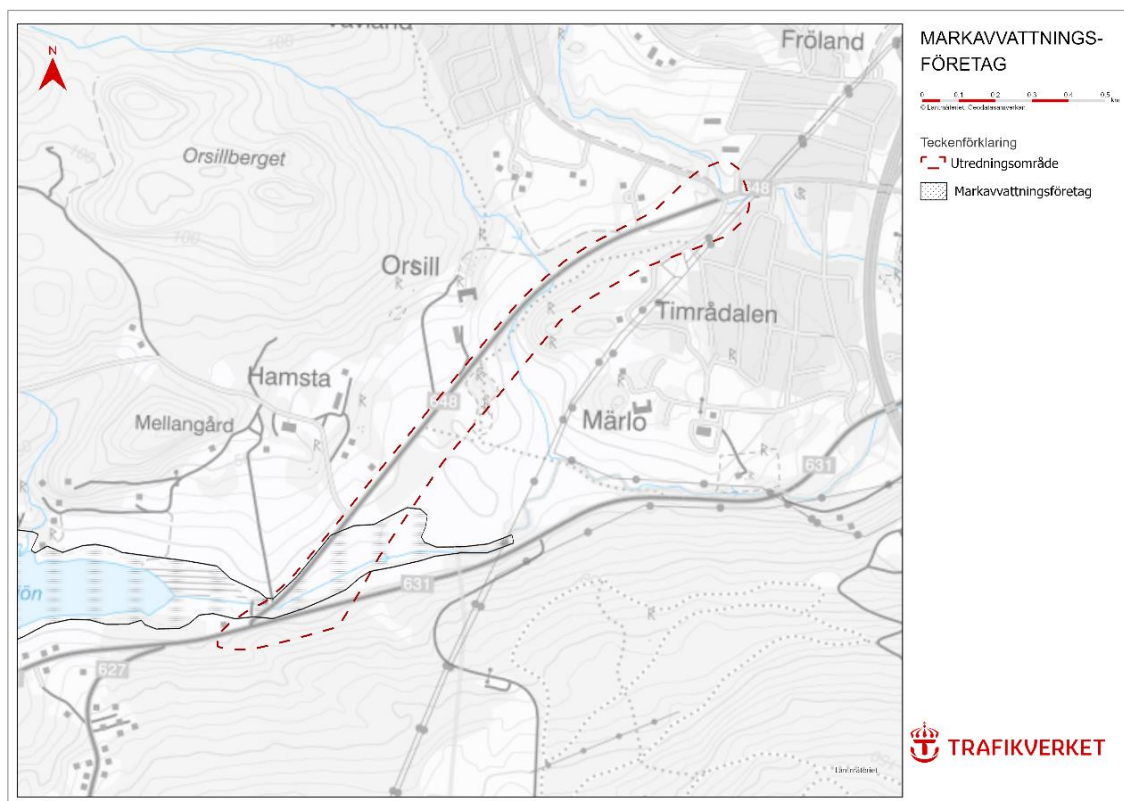
Förekomst av energi- och/eller vattenbrunnar längs den tänkta GC-vägen har kontrollerats via Sveriges Geologiska Undersöknings (SGU) brunnarsarkiv, se Figur 8. Det finns inga brunnar inom utredningsområdet, men strax utanför finns ett antal energibrunnar.

Figur 8. Befintliga brunnar

4.6 Markavvattningsföretag

Hamstasjön och delar av Märlobäcken ingår i ett markavvattningsföretag, se Figur 9. Företaget är ett dikningsföretag från år 1949 benämnt Åkerby-Hamstatjärnens vattenavledningsföretag. Nivån gällande högvattenståndet i Hamstasjön sänktes genom att Märlobäcken breddades. I samband med breddning av Märlobäcken avlägsnades också kvarstående rester av stenlandfästen till en borttagen landsvägsbro.

Figur 9. Markavvattningsföretag vid Hamstasjön och Märlobäcken.

4.7 Skyddade områden

4.7.1 Riksintressen

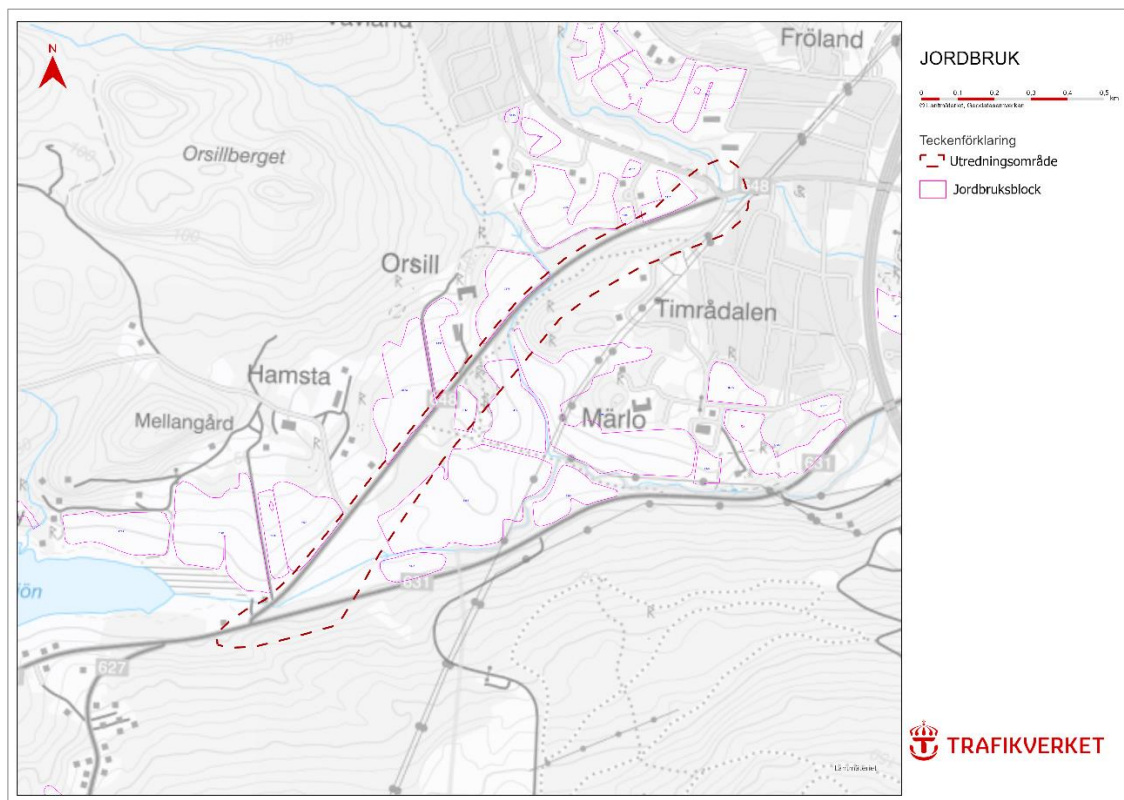
Öster om väg 648 finns riksintresseområdet Merlo-Skönvik som är riksintresse för kulturmiljön enligt 3 kap 6§ miljöbalken, se Figur 13 under rubrik 4.10 Kulturmiljö. Riksintressets värden består av en sommarnöjesmiljö med en unik säsongbetonad och exklusiv bostadsmiljö i en sammanhållen kulturmiljö med välbevarad bebyggelse och park omgiven av ett öppet jordbrukslandskap.

Områden som bedömts vara riksintresse enligt 3 kap miljöbalken ska ges företräde framför andra allmänna och enskilda intressen när frågor om markanvändning avgörs. Riksintresseområdet skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

4.7.2 Jord- och skogsbruk

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är jord- och skogsbruk av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Längs planerad GC-väg finns mycket jordbruksmark och det är framförallt på västra sidan om väg 648 som det finns jordbruk i direkt anslutning till vägen. Figur 10 visar att större delen av jordbruksmarken är markerad som jordbruksblock. Enligt Jordbruksverket består ett jordbruksblock endera av åkermark eller betesmark. Blockarealen inom ett block visar arealen av maximalt stödberättigande jordbruksmark enligt EU:s definitioner.

Figur 10. Jordbruksblock längs väg 648.

4.7.3 Strandskyddsområde

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Inom utredningsområdet finns tre vattendrag, se Figur 12 under rubrik 4.9 Vattenmiljö. Områdena 100 m från dessa vattendrag omfattas av strandskydd enligt 7 kap 14 § miljöbalken. Området omfattas inte av något av Länsstyrelsen Västernorrland beslutat utvidgat strandskydd. Vattendragen beskrivs mer omfattande i 4.9 Vattenmiljö.

4.7.4 Övriga skyddade områden

Området längs Märlobäcken är ett av Länsstyrelsen Västernorrlands naturvårdsobjekt och är bedömt som högt naturvärde.

Utöver detta finns inga beslutade naturreservat, biotopskydd, nyckelbiotoper eller naturvårdsavtal längs väg 648 eller i dess närhet. Det finns heller inget registrerat vattenskyddsområde.

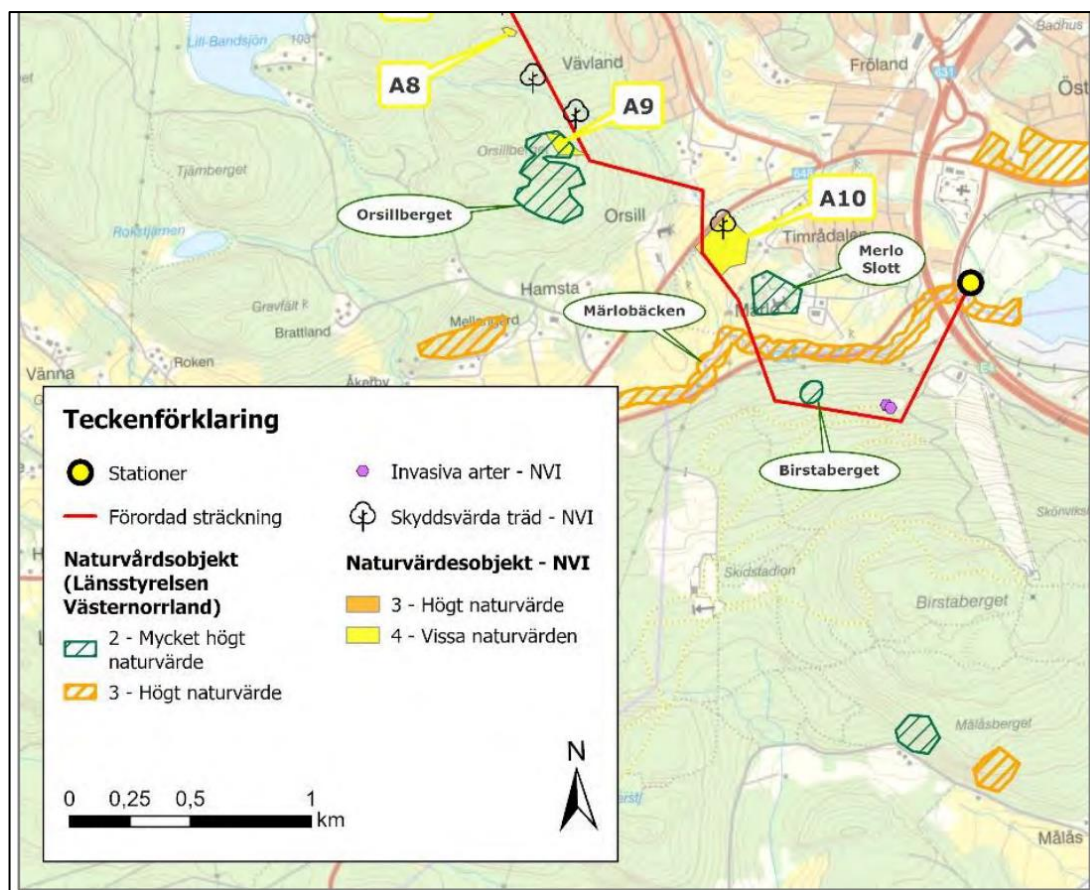
4.8 Naturmiljö

Då sträckan för GC-väg återfinns i jordbruksmiljö är det möjligt att vägkanterna kan hysa skyddsvärd flora och fauna. En naturvärdesinventering för hela sträckan kommer att genomföras under 2025.

Området längs Märlobäcken har av Länsstyrelsen pekats ut som naturvårdsobjekt med högt naturvärde. Sökning i artportalen inom utredningsområdet visar att ett flertal arter noterats. De flesta noteringarna visar arter som är vanligt förekommande, undantaget nedan:

- Utter, nära hotad (NT)
- Buskskvätta, nära hotad (NT)
- Hornuggla, nära hotad (NT)
- Mindre hackspett, nära hotad (NT)

I samband med ett planerat kraftledningsprojekt har Östrand elnät AB utfört naturvärdesinventering som täcker delar av GC-vägens utredningsområde, se Figur 11. Ett naturvärdesobjekt A10 med naturvärdesklass 4 (visst naturvärde) är identifierat inom område för planerad GC-väg, vilket är en skogsdunge med blandskog och många äldre träd samt stor andel död ved. Inga naturvårdsarter observerades inom objektet. Särskilt skyddsvärda träd finns inom detta naturvärdesobjekt samt även ca 200 m söder om objektet på östra sidan väg 648.

Figur 11. Naturvärdesinventering utförd i ett planerat kraftledningsprojekt. Naturvärdesobjekt A10 och Märlobäcken är aktuellt för GC-väg

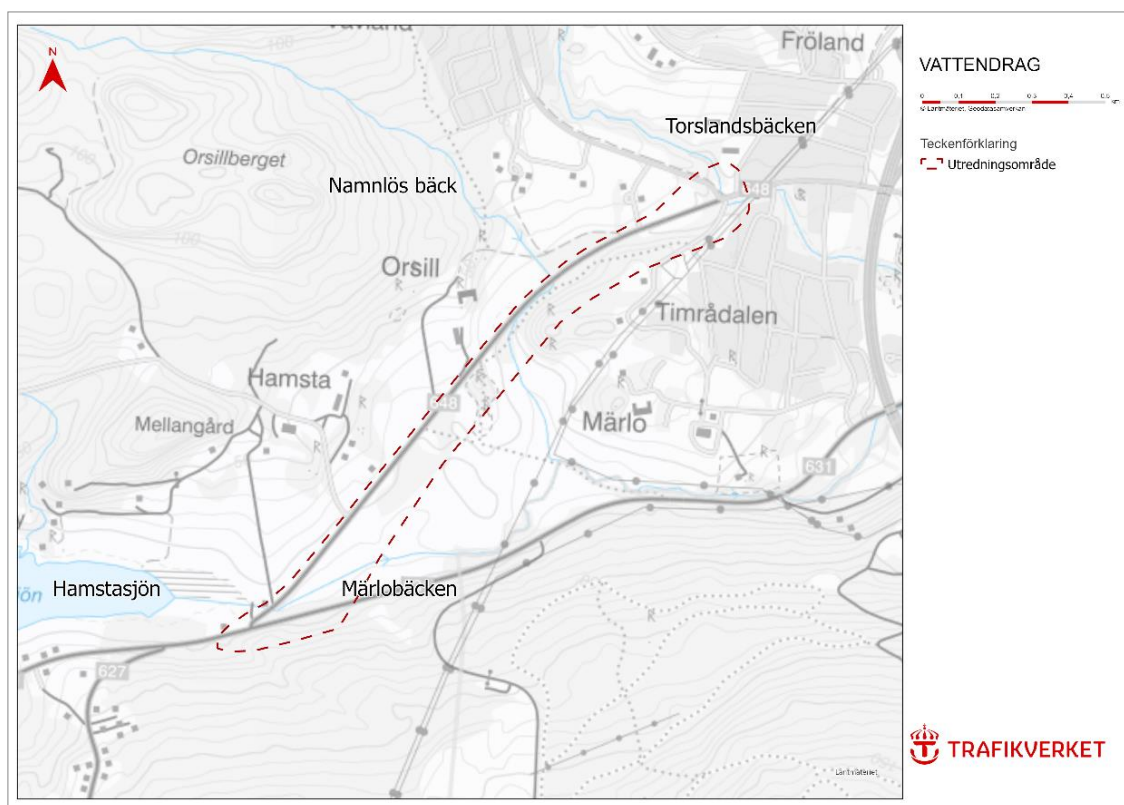
4.9 Vattenmiljö

Hamstasjön ligger strax väster om utredningsområdet. Från Hamstasjön och ut till Timråviken/Klingerfjärden rinner ytvattenförekomsten Märlobäcken, se Figur 12. Båda vattenförekomsterna har måttlig ekologisk status baserat på näringsämnen. Dessa två vattenförekomster omfattas av miljökvalitetsnormer, med målen god ekologisk status år 2027 och god kemisk ytvattenstatus med vissa undantag, se Tabell 1. Hamstasjön och Märlobäcken ingår i Timrådalens fiskevårdsområde.

Inom utredningsområdet finns två andra vattendrag varav den ena är en namnlös bäck ungefär mitt på sträckan av den tänkta GC-vägen, se Figur 12. Bäckens rinner från Tjärnmyran vid Lill-Bandsjön och mynnar i Märlobäcken. I dagsläget rinner bäcken parallellt med och öster om vägen i ca 200 meter. Den andra bäcken, Torslandsbäcken, återfinns längst norrut i utredningsområdet och korsar Laggarbergsvägen och Midsommarvägen och mynnar sedan i Märlobäcken nära Timråviken/Klingerfjärden.

	Aktuell status	Kvalitetskrav	Undantag
Hamstasjön (SE692930-157589)	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status	Utökad tidsfrist till år 2027 med avseende övergödningsproblem
	Ej god kemisk status*	God kemisk status	Mindre stränga krav: kvicksilver och bromerade difenyletrar
Märlobäcken (SE692965-157697)	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status	Utökad tidsfrist till år 2027 med avseende på konnektivitetsproblem och övergödningsproblem
	Ej god kemisk status*	God kemisk status	Mindre stränga krav: kvicksilver och bromerade difenyletrar
*Den kemiska statusen uppnår ej god, på grund av bromerade difenyletrar och kvicksilver vilka överstiger gränsvärden. Dessa parametrar är förhöjda i samtliga svenska ytvatten.			

Tabell 1: Miljökvalitetsnormer för Hamstasjön och Märlobäcken

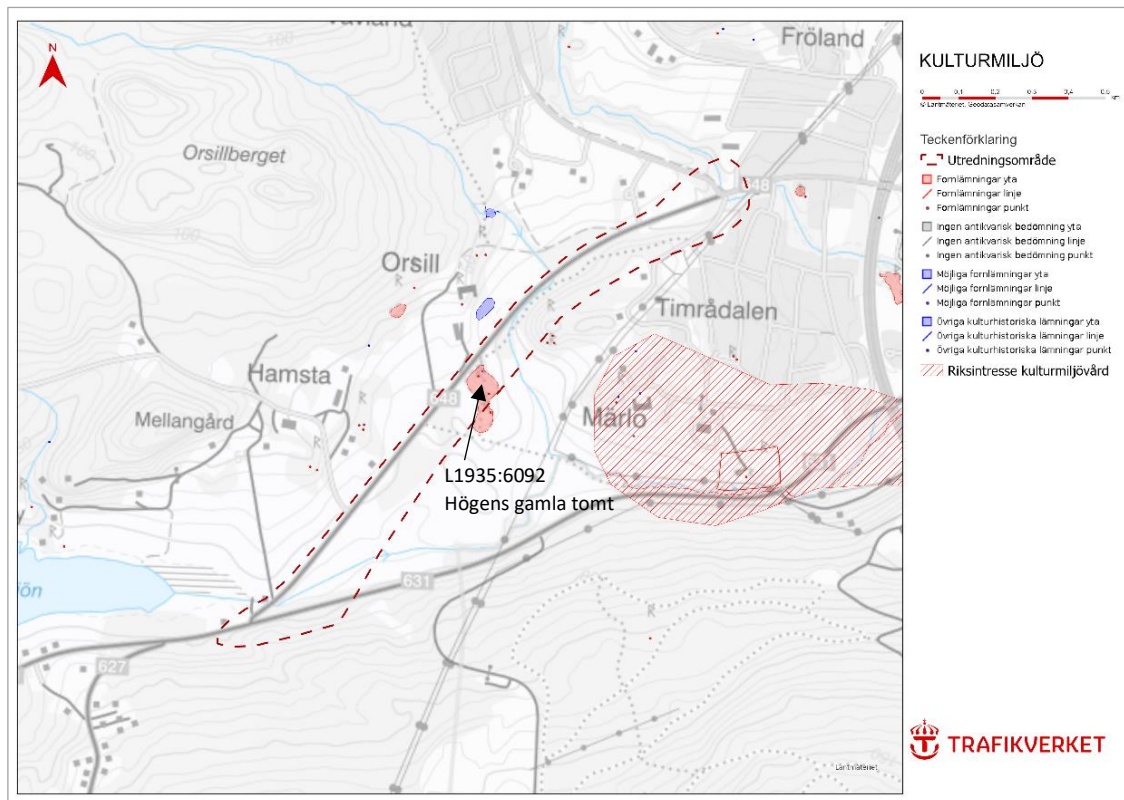

Figur 12. Karta med vattendrag och sjöar inom utredningsområdet

4.10 Kulturmiljö

Längs väg 648 finns kända kulturmiljöer som är skyddade enligt kulturmiljölagen (fornlämningar) respektive skogsvårdslagen (övriga kulturhistoriska lämningar), se Figur 13. Inom utredningsområdet för planerad GC-väg finns en gårdstomt

benämnd Högens gamla tomt bestående av husgrunder (L1935:6092) med flertalet högar.

Figur 13. Kända kulturmiljöer längs väg 648.

Närmast belägna område av riksintresse är området Merlo-Skönvik som ligger cirka 300 meter öster om Östra Laggarbergsvägen, se Figur 13, som enligt 3 kap. 6 § miljöbalken är utpekad riksintresse för dess kulturvärden. Riksintresseområdet skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

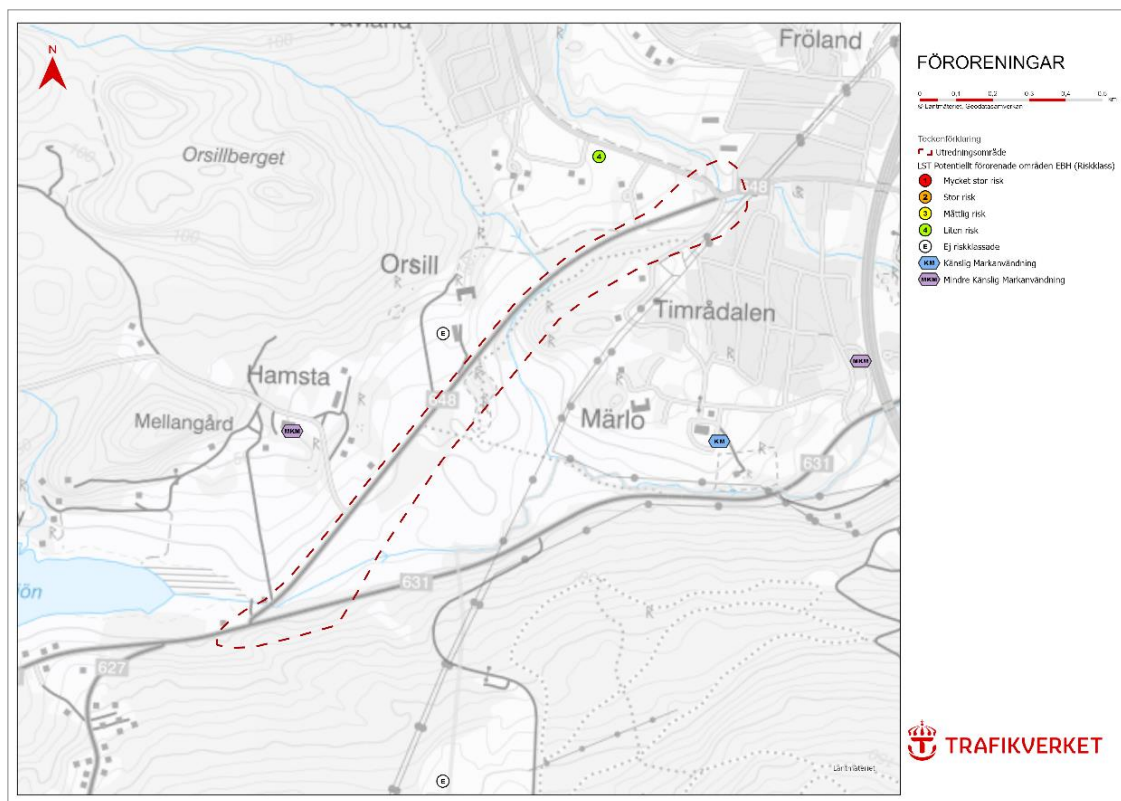
4.11 Förorenade områden

Eventuella markföroreningar längs sträckan är framför allt kopplade till trafik på befintlig väg samt tidigare och befintliga verksamheter i närheten av väg 648. Typiska vägföroreningar är organiska föroreningar som till exempel PAH, petroleumföroreningar och metallföroreningar. Det finns inga registrerade föroreningar inom utredningsområdet i Trafikverkets register.

Enligt länsstyrelsens efterbehandlingskarta (EBH-karta) finns tre potentiellt förorenade områden väster om väg 648 utanför utredningsområdet, se Figur 14. De potentiellt förorenade områdena är:

- Plantskola i Orsill, ej riskklassad (E)

- Träimpregneringsverksamhet, status efter åtgärd är mindre känslig markanvändning (MKM)
- Sågverk utan doppning/impregnering, liten risk (riskklass 4)

Figur 14. Potentiellt förorenade områden utanför utredningsområdet.

4.12 Rennäring

Området runt Timrå/Laggarberg ingår, enligt Sametingets kartor, i Voernese samebys renskötselområde. Området är inte ett utpekat riksintresse för rennäring, men är inom vinterbetesmark.

4.13 Rekreation och friluftsliv

Berg- och skogsområdet söder om Västra Laggarbergsvägen rymmer friluftsmöjligheter som elljusspår och skidstadion. På Skönviksberget finns en skidlift och backe för exempelvis slalomåkning. Det är troligt att närliggande skogsområden nyttjas för exempelvis plock av bär och svamp. I Hamstasjön finns en kommunal badplats och sjön lämpar sig troligen även för andra typer av vattenaktiviteter som exempelvis paddling av kanot eller SUP-boards. Skoterleder finns inom utredningsområdet som korsar väg 648 på två ställen. Leden går förbi Merlo slott som erbjuder uthyrning av skoter.

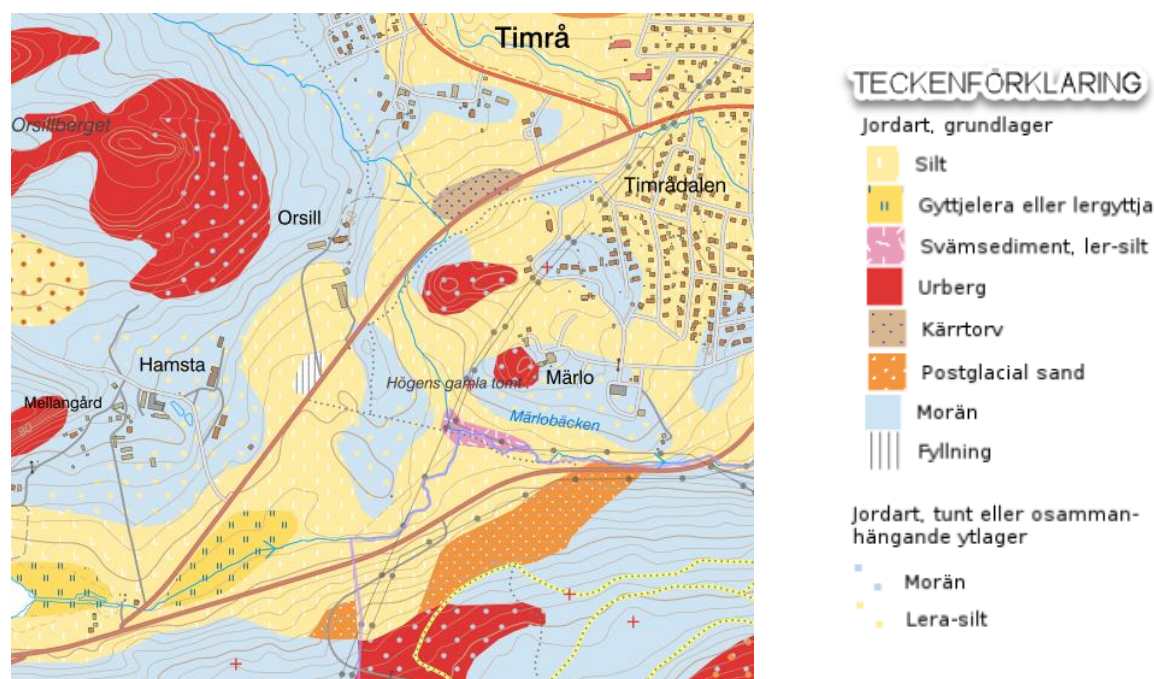
Närområdet ingår i större fiskevårdsområde respektive älgvårdsområde.

4.14 Geoteknik

Befintlig väg 648 i aktuellt område löper genom en dalgång mellan Orsillberget i nordväst och Bristaberget i sydöst. I områdets högpartier förekommer morän och berg i dagen i markytan. I de mer flacka områdena förekommer ofta en silt, och lokalt i svackor gyttjelera eller kärrtrov.

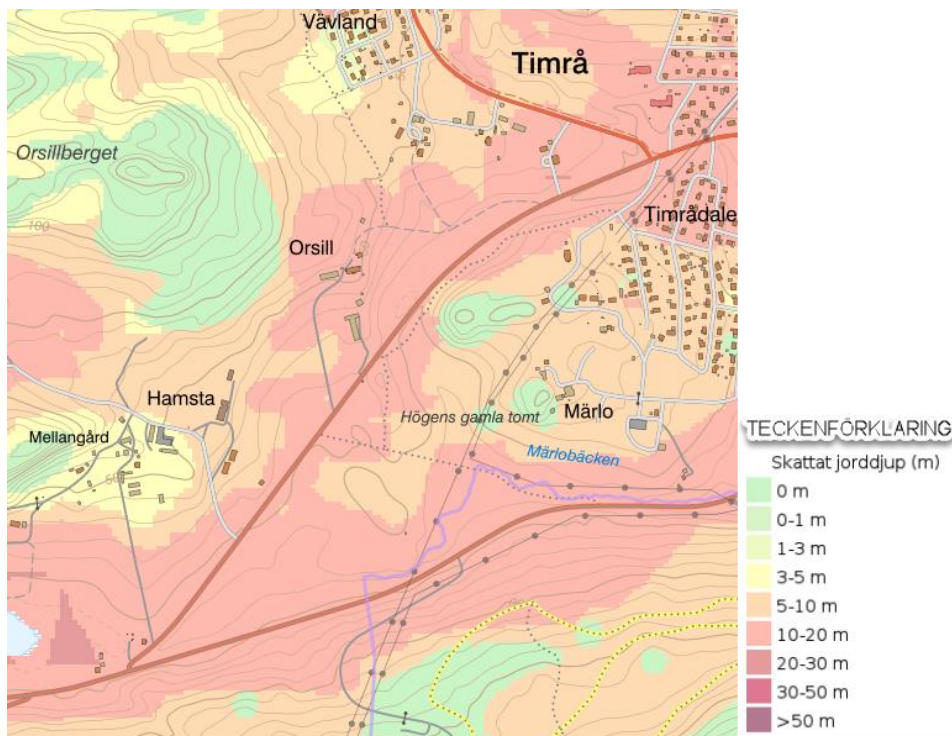
I söder går vägen längs med ett område med gyttjelera på sydöstra sidan om vägen. I området är vägen troligtvis grundlagd på en relativt något fastare silt. Längre norrut går vägen fortsatt på silt i skrå. Mot norr går vägen fortsättningsvis i silt grundlagd i skrå. Lokalt vid "Högens gamla tomt" går vägen i skärning i morän. Sedan går vägen fortsatt i skrå på silt och rundar en moränsskärning vid Märlo. Efter moränsskärningen i Märlo passerar vägen en kärrtorv på norra sidan vägen, med grundvatten i markytan eller strax under markytan. Efter kärrtorvområdet går vägen på silt i skrå igen. Se Figur 15 för visualisering av geotekniska förutsättningar.

Enligt Trafikverkets databas finns det troligtvis inga befintliga tryckbankar längs sträckan.

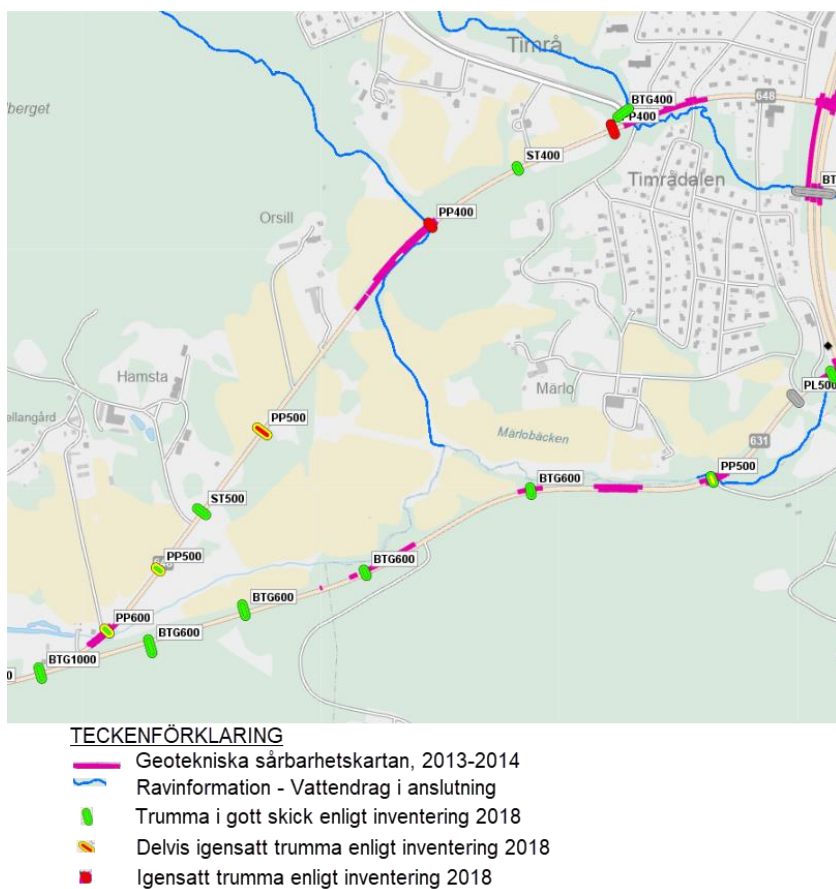

Figur 15. Jordartskarta från SGU

Jorrdjupet längs med aktuell väg uppskattas till ca 10–20 m enligt jordartskarta. Lokalt i området mellan Märlo och befintlig väg 648 är det berg i dagen vid höjdpunkter. Mindre jorrdjup kan förväntas i anslutning till de högre partierna, se jorrdjupskarta i Figur 16. Enligt "Geotekniska sårbarhetskartan", se Figur 17, kan geotekniska problem förekomma i anslutning till Märlobäcken i sydväst, Namnlösa bäcken i norr, och Torsdalsbäcken i nordöst.

Figur 16. Jorddjupskarta från SGU

Figur 17. Geoteknisk sårbarhetskarta med indikationer om potentiella problemområden. Även trummor och dess status visas

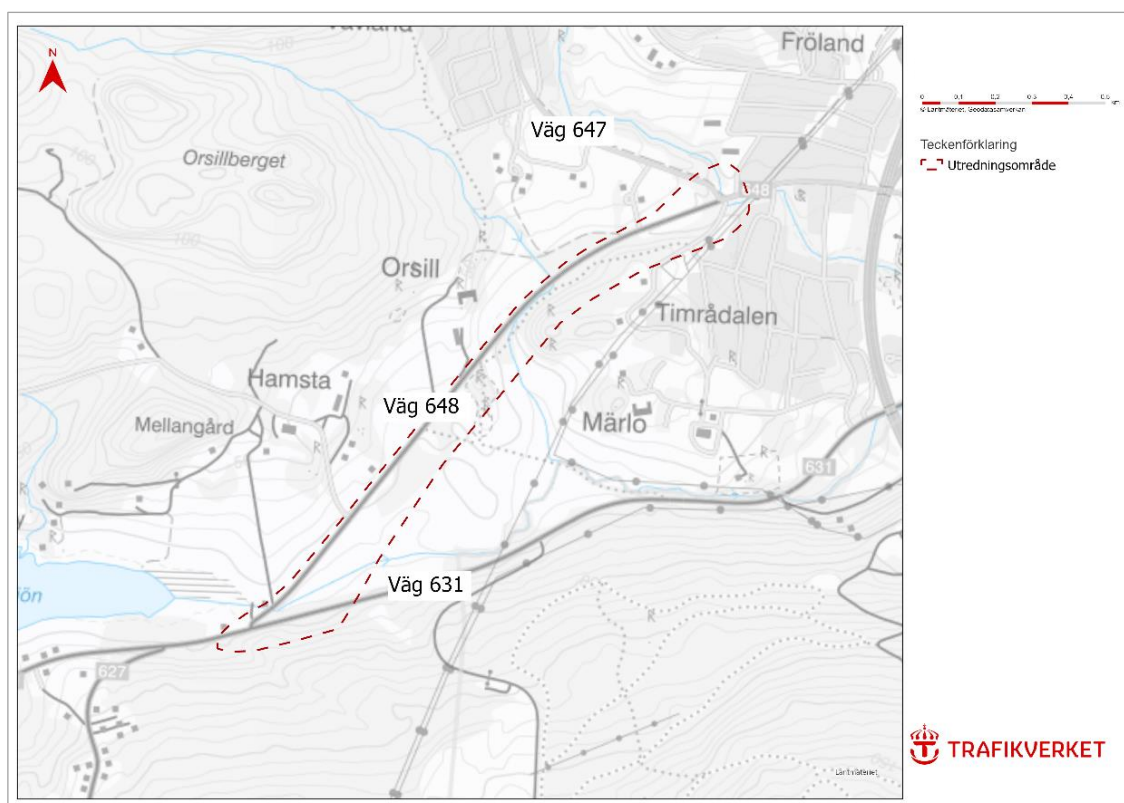
En geoteknisk utredning behöver utföras i syfte att undersöka aktuella förhållanden längs sträckan och projektera relevanta förstärkningsåtgärder i samband med projektering av aktuell sträcka.

Den siltrika jorden gör projektet mer väderberoende och därav kommer bland annat grundläggning behöva utföras under period med lite nederbörd.

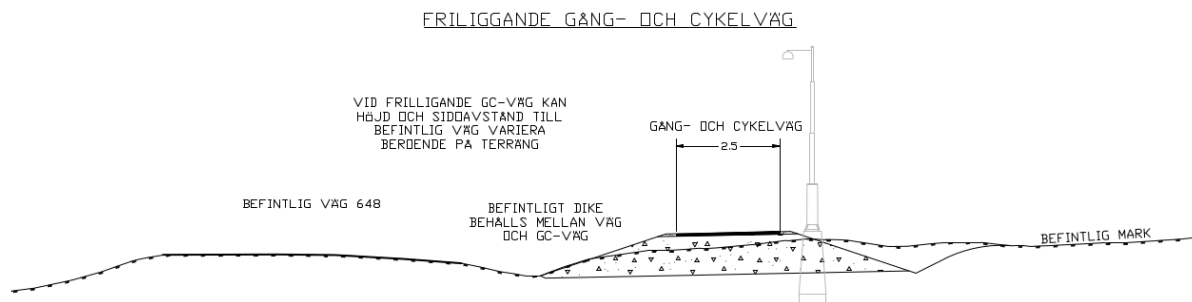
5 Projektets lokalisering, utformning, effekter och konsekvenser

5.1 Projektets lokalisering och utformning

Projektets lokalisering utgörs av väg 648, mellan väg 631 och 647, se Figur 18. Utifrån den skrivbordsstudie som har genomförts över rådande omgivningsförutsättningar är bedömningen att den mest lämpliga sidan att anlägga en friliggande GC-väg är på den östra sidan av väg 648 då färre antal jordbruksblock berörs och att intrånget på tomtmark bedöms bli mindre omfattande. I detta tidiga skede är det inte möjligt att exakt beskriva hur utformningen kommer att bli men GC-vägen kommer att utformas så att den i möjligaste mån anpassas till den befintliga omgivningen samt uppfyller gällande krav enligt VGU, se Figur 19 för principskiss för en friliggande GC-väg. I och med att Region Västernorrland har pekat ut sträckan som ett regionalt cykelstråk kommer GC-vägen att belysas.

Figur 18. Karta väg 648 och utredningsområde för GC-väg.

Figur 19. Principskiss för en friliggande GC-väg längs med väg 648 enligt gällande krav i VGU.

5.2 De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper

5.2.1 Trafik, befolkning och bebyggelse

En GC-väg i området ökar säkerheten för de trafikanter som färdas längs väg 648. Säkerheten ökar främst för oskyddade trafikanter, men säkerheten ökar även för andra typer av trafikanter när gångare och cyklister inte behöver nyttja vägbanan.

I och med att den östra sidan av väg 648 bedöms som mest lämplig för en ny GC-väg påverkas därmed inte några anslutningar till de verksamheter som finns på västra sidan av vägen.

Under 2025 kommer en huvudinspektion genomföras av bro (22-316-1) över Märlobäcken vid Hamsta för att kunna fastställa vilken typ av åtgärd som kan bli aktuell för att GC-vägen ska kunna passera. Den lämpligaste åtgärden utifrån förutsättningarna kommer att presenteras längre fram under vägplanen.

5.2.2 Markanvändning och intrång på fastigheter

Den tänkta GC-vägen omfattas av Timrå kommuns gällande översiktsplan men bedöms inte påverka de utvecklingsområden som beskrivs. GC-vägen omfattas även till viss del av en detaljplan men utifrån plankarta och planbeskrivning för området bedöms vägplanen inte strida mot den.

I och med att GC-vägen ska anläggas på den östra sidan av väg 648 undviks markanspråk på tomtmark samt att antalet jordbruksblock som påverkas är färre än om GC-vägen anläggs på den västra sidan av väg 648 vilket är positivt utifrån riksintressesynpunkt. Dock behövs intrång på jordbruksmark alltid utredas och i möjligaste mån undvikas.

5.2.3 Riksintressen

På grund av avståndet till riksintresset för kulturmiljö vid området Merlo – Skönvik kommer GC-vägen inte att beröra kulturmiljön inom riksintresseområdet.

5.2.4 Jord- och skogsbruk

Ianspråktagande av jordbruksmark och skogsmark kommer att bli aktuellt i samband med genomförande av planerad GC-väg. Anläggande av GC-vägen för att skydda barns transporter till och från skola kan dock antas vara sådan anläggning som behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Då skolvägen går längs den aktuella vägen är det svårt att tillgodose behovet genom att ta annan mark i anspråk.

Den östra sidan av väg 648 berör ett färre antal jordbruksblock än den västra sidan, vilket innebär att det är mer fördelaktigt att GC-vägen anläggs på östra sidan.

5.2.5 Naturmiljö

Områden med naturvärden inklusive vattendrag kan komma att påverkas av projektet. I fortsatt arbete kommer hänsyn tas för att om möjligt undvika att kända naturmiljövärden påverkas.

Naturvårdsinventering (NVI) kommer utföras under sommar/höst 2025 och resultatet av den inarbetas därefter i samrådshandlingen. Utifrån det som då framkommer kommer lämpliga skyddsåtgärder för flora och fauna att utredas och bestämmas. Eventuella generella biotopskydd kommer återfinnas inom inventeringen och i så fall utredas och hanteras inom vägplanearbetet.

5.2.6 Vattenmiljö

Anläggande av tänkt GC-väg sker på tre ställen inom strandskyddat område men bedöms inte motverka strandskyddets långsiktiga syfte att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Anläggningsarbeten inom och i anslutning till vattenområdena kan medföra risk för uppkomst och spridning av grumlande partiklar samt risk för spill och läckage av drivmedel och oljor. Vid passage över och anläggande av GC-vägen längs befintliga vattendrag ska detta ske med hänsyn till vattenmiljön och vattenlevande/vattenanknutna organismer. Vilka skyddsåtgärder som är lämpliga i detta fall behöver utredas utifrån inventering av vattendragen.

Det är troligt att den namnlösa bäcken kan behöva flyttas längs en 200 meter sträcka. I nuläget bedöms omläggningen kunna utföras utan större bestående negativa effekter på vattenlevande och vattenanknutna organismer.

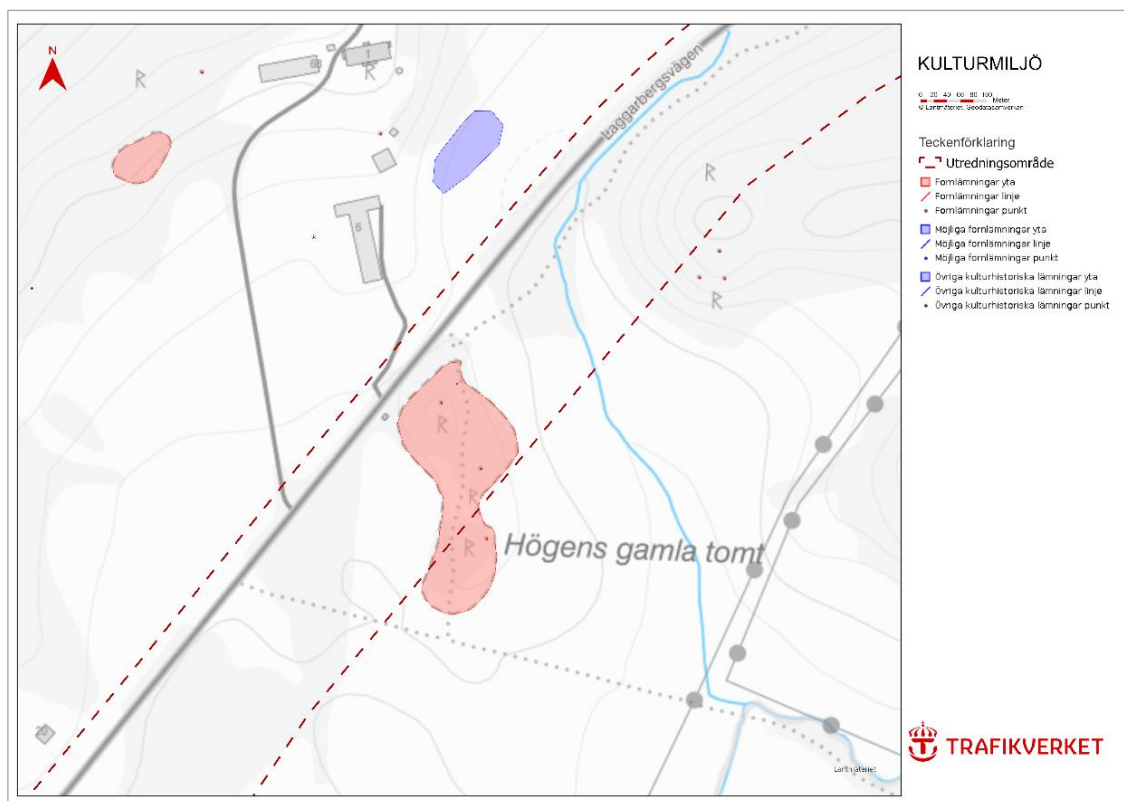
Eventuell påverkan på markavvattningsföretaget behöver utredas och hanteras i samband med vägplaneprocessen.

5.2.7 Kulturmiljö

Oberoende av GC-vägens utformning och exakta placering behöver påverkan på kända, och eventuella hittills okända, kulturvärden utredas och bedömas av expertis inom området. GC-vägen kommer att påverka fornlämningsområdet Högens gamla tomt, se sammanställning i Tabell 2 och Figur 20.

Lämnings-nummer	Lämnings-typ	RAÄ-nummer	Antikvarisk bedömning
L1935:6092	Bytomt/gårdstomt	Timrå 112:1	Fornlämning
L1935:6537	Hög	Timrå 8:3	Övrig kulturhistorisk lämning
L1935:7548	Hög	Timrå 8:1	Fornlämning
L1935:7070	Hög	Timrå 8:2	Fornlämning
L1935:6613	Hög	Timrå 43:1	Fornlämning

Tabell 2 Kulturlämningar som kan komma att påverkas av GC-vägen.

Figur 20. Fornlämningsområdet Högens gamla tomt.

Anpassning av GC-vägens utformning kommer att ske för att påverka fornlämningarna så lite som möjligt. Eftersom GC-vägen berör fornlämningar så behöver detta utredas och undersökas enligt kulturmiljölagen, i samråd med Länsstyrelsen Västernorrland.

På grund av avståndet till riksintresset vid området Merlo – Skönsvik kommer GC-vägen inte att beröra kulturmiljön inom riksintresseområdet.

5.2.8 Förorenade områden

Även om väg 648 inte är högt trafikerad så kan väganläggningen innehålla föroreningar från trafik, nederbörd, drift och anläggningsmaterial. I det fall anläggandet av tänkt GC-väg kräver åtgärder i den befintliga vägen eller i diket längs vägen behöver förekomst av eventuella föroreningar undersökas.

Identifierade förorenade områden ligger på relativt stort avstånd från tänkt GC-väg och bedöms därmed inte ge några negativa effekter.

5.2.9 Rennäring

Eftersom tänkt GC-väg anläggs längs redan befintlig väg och i ett bebyggt område med aktivt jordbruk bedöms påverkan på rennäringsen inte vara betydande.

5.2.10 Människors hälsa

En GC-väg ger möjlighet för fler att på ett mer säkert sätt kunna välja promenader och cykelturer som en form av rekreation eller friluftaktivitet, alternativt för sina transporter till och från exempelvis Laggarbergs skola.

Det är troligt att anta att närboende och människor som i övrigt vistas i närområdet kommer att påverkas av störningar under byggskedet från exempelvis buller, utsläpp till luft och damning från byggtrafik och schaktningsarbeten. Störningarna är dock tidsbegränsade och övergående.

5.2.11 Rekreation och friluftsliv

Området används för friluftsliv året runt och många barn cyklar längs Östra Laggarbergsvägen på väg till skolan i Laggarberg. Att anlägga en GC-väg längs med vägen bedöms öka tillgängligheten till området för oskyddade trafikanter, vilket bidrar positivt till friluftslivet. Berörd skoterklubb kommer att samrådas med gällande de skoterleder som finns i området.

5.2.12 Miljökvalitetsnormer

Påverkan på berörda miljökvalitetsnormer kommer bedömas i kommande skede.

6 Åtgärder

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått för att minska miljöpåverkan kommer att inarbetas i vägplanen och dess miljöbeskrivning/ miljökonsekvensbeskrivning.

För att avhjälpa negativa miljöeffekter kan följande åtgärder vidtas:

- Gatubelysningens påverkan på insekter och annan fauna under nattetid kan om det är tekniskt möjligt begränsas med belysning med rörelsesensorer.
- Skyddsåtgärder kommer att föreslås för byggskedet, exempelvis för att förhindra grumling i vattendrag.
- Avbaningsmassor från vägkanter hanteras på ett sådant sätt att återetablering av arter underlättas samt möjliggör biologisk mångfald.
- Vattenförande trummor som ska förläggas, bytas eller förlängas ska utformas så att förutsättningarna för växt- och djurliv inte försämras.

7 Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan

Bedömning av om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan utgår från de kriterier som finns i 11-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966). Trafikverkets bedömning är att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, eftersom projektet är av mindre art och inga betydande negativa effekter bedöms uppkomma. Markintrång i samband med anläggandet av GC-vägen kommer att ske i anslutning till väg 648. Vid lokalisering och utformning av GC-vägen kommer minimerad påverkan på natur- och kulturvärden att eftersträvas.

Inga negativa effekter bedöms uppstå för möjligheten till rekreation och friluftsliv i området eller för boendemiljön. Inga betydande negativa miljöeffekter bedöms uppstå för natur- eller vattenresurser. Projektet bedöms inte bidra till några bullerstörningar efter färdigställande av GC-vägen och inte heller till någon spridning av föroreningar.

Projektets syfte är att genomföra åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten, vilket bedöms innebära positiva effekter för människors hälsa.

8 Fortsatt arbete

8.1 Planläggning

Detta dokument utgör underlag för länsstyrelsens beslut om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ger förutsättningarna för hur den fortsatta planeringen av projektet kommer drivas vidare av Trafikverket.

För åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska projektet upprätta en miljökonsekvensbeskrivning som sedan ska godkännas av länsstyrelsen. Dessutom ska Trafikverket samråda med en utökad samrådskrets i den efterföljande planeringen. Den utökade kretsen ska bestå av övriga statliga myndigheter samt den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda.

Samråd som genomförts i samband med detta underlags upprättande finns beskrivna i projektets samrådsredogörelse.

8.2 Viktiga frågeställningar

Följande frågor är av betydelse i projektet och kommer ägnas särskild uppmärksamhet i det fortsatta arbetet med vägplanen:

- GC-vägens placering samt utformning ska utredas. I arbetet med detaljutformning kommer hänsyn att tas till områdets förutsättningar, till exempel natur- och kulturvärden och befintliga omgivningen.
- Aktuell status på befintlig bro över Märlobäcken vid Hamsta kommer utredas så att relevant åtgärd utförs.
- Anpassning av GC-vägen för att minimera påverkan på fornlämningsområde. Arkeologisk utredning planeras att genomföras i samråd med Länsstyrelsen.
- Behovet av busshållplatser längs med väg 648 ses över i samråd med kollektivtrafikmyndigheten.
- Fokusering på massbalans under projektering och så stor återanvändning av massor som möjligt utifrån teknisk- och miljömässig lämplighet.
- Anpassning till kraftledningsprojektet som finns inom utredningsområdet.
- Behovet av anmälningar, tillstånd och dispenser ska utredas närmare i kommande skeden. Bland annat behov av anmälning eller tillstånd för vattenverksamhet i Märlobäcken och namnlösa bäcken.
- Klimatkrav under projektering och entreprenadskede.

9 Källor

Artportalen, <https://artportalen.se/> (Hämtad 2025-03-31)

EBH-kartan, <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=edod3fde3cc9479f9688c2b2969fd38c> (Hämtad 2025-03-31)

Länsstyrelsen Geodatakatalog, <http://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se> (Hämtad 2025-03-31)

Länskarta Västernorrland, [Länskarta Västernorrland](#), (Hämtad 2025-03-31)

Riksantikvarieämbetet. Fornsök. <https://app.raa.se/open/fornsok/> (Hämtad 2025-03-31)

Sveriges Geologiska Undersöknings (SGU) brunnarsarkiv, [Kartvisaren Brunnar](#) (Hämtad 2025-03-31)

Trafikverket, Åtgärdsvalsstudie Tillgänglighets- och säkerhetsbrist väg 648 Timrå – Laggårberg. TRV 2017/64774.

Timrå kommun, Översiktsplan 2035.

Timrå kommun, detaljplan akt 2262-P95/0327/1.

Östrand Elnät AB och AFRY, Rapport Naturvärdesinventering på fältnivå Bandsjön, Timrå Kommun, 2024-01-31

Trafikverket, 871 45 Härnösand. Besöksadress: Nattviksgatan 8
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00
trafikverket.se